CPET 2021

SANSKRIT SET - II

1. ऋक्सर्वानुकमणी केन विरचितः ?

(a) शौनकः (b) पतंजलिः
(c) यास्कः (d) याज्ञवल्क्यः

2. ऋग्वेदे कः सर्वाधिकसूक्तेन स्तूयते?

(a) अग्निः (b) विष्णुः
(c) इन्द्रः (d) रुद्रः

3. अथर्ववेदस्य शाखा ______ ।

(a) शाकलः (b) काण्वः
(c) पिप्पलादः (d) मैत्रायणी

4. वेदस्य मुखं किम् ?

(a) छन्दः (b) व्याकरणम्
(c) कल्पः (d) शिक्षा

5. कः सर्वान् प्रेरयति ?

(a) अग्निः (b) इन्द्रः
(c) विष्णुः (d) सवितृ

6. जैमिनीयब्राह्मणं केन वेदेन संगच्छते ?

(a) ऋग् (b) यजुः
(c) साम (d) अथर्व

7. वेदे कः अहिं जघान ?

(a) इन्द्रः (b) अग्निः
(c) रुद्रः (d) वरुणः

8. आयुर्वेदःकस्मात् वेदात् जायते ?

(a) ऋग् (b) यजुः
(c) साम (d) अथर्व

9. छान्दोग्योपनिषद् ______ वेदस्य भवति ।

(a) ऋग् (b) यजुः
(c) साम (d) अथर्व

10. वैदिकछन्दसां संख्या ______ ।

(a) पंच (b) सप्त
(c) नव (d) द्वादश

11. मेघदूतं ______ छन्दसा लिखितम् ।

(a) अनुष्टुप् (b) वंशस्थ
(c) वसन्ततिलका (d) मन्दाक्रान्ता

12. मेघस्य वंशनाम ______ ।

(a) वलाहकः (b) आवाहकः
(c) आवर्त्तकः (d) संकीर्त्तकः

13. कीरातार्जुनीयमहाकाव्ये कति सर्गाः विद्यन्ते ?

(a) 18 (b) 20
(c) 22 (d) 23

14. हेतुं विना यदा कार्योत्पत्तिर्भवति तत्र ______ अलंकारः भवति ।

(a) काव्यलिंगः (b) व्यतिरेकः
(c) विभावना (d) व्याजस्तुतिः

15. कस्मिन् गणे सर्वे वर्णाः गुरुवर्णाः भवन्ति ?

(a) 'भ' गणे (b) 'म' गणे

(c) 'य' गणे

(d) 'न' गणे

16. _______ आह नभौ भरौ ।

(a) वंशस्थम्

(b) द्रुतविलम्बितम्

(c) शार्दूलविक्रीडितम्

(d) वसन्ततिलकम्

17. शब्दशक्तिःकतिधा विभज्यते ?

(a) द्विधा

(b) चतुर्धा

(c) सप्तधा

(d) त्रिधा

18. काव्यप्रकाशः केन विरचितः ?

(a) मम्मटः

(b) आनन्दवर्धनः

(c) विश्वनाथः

(d) कुन्तकः

19. मानसारः _____ देशस्य राजासीत् ।

(a) मालव

(b) मिथिला

(c) अवन्ती

(d) मगध

20. कः राजहंसस्य मन्त्री आसीत् ?

(a) सत्यवर्मा

(b) सितवर्मा

(c) रत्नोद्भवः

(d) कामपालः

21. माता _____ स्निह्यति ।

(a) पुत्रम्

(b) पुत्राय

(c) पुत्रात्

(d) पुत्रे

22. ______ नमस्कुरु ।

(a) नृसिंहम्

(b) नृसिंहाय

(c) नृसिंहस्य

(d) नृसिंहे

23. तालव्यवर्णः भवति _____ ।

(a) ख

(b) य

(c) द

(d) प

24. महाभाष्यकारः कः ?

(a) पाणिनिः

(b) पतंजलिः

(c) कात्यायनः

(d) वररुचिः

25. 'क्रोशेन अनुवाकः अधीतः' इति ____ सूत्रेण ।

(a) दिवः कर्म च

(b) अपवर्गे तृतीया

(c) हेतौ

(d) कर्तृकरणयोः तृतीया

26. यत्नो _____ ।

(a) द्विधा

(b) चतुर्धा

(c) पंचधा

(d) सप्तधा

27. एतेषु कः बृद्धिवर्णः ?

(a) अ

(b) इ

(c) ए

(d) ऐ

28. 'दा' धातोः लटि प्रथमपुरुष-वहुवचने रूपं _____ ।

(a) ददाति

(b) ददति

(c) ददन्ति

(d) ददान्ति

29. 'लता' शब्दस्य तृतीया-एकवचने रूपम् _____ ।

(a) लताया

(b) लतेन

(c) लतया

(d) लतायाम्

30. 'रमेशः' इत्यस्य सन्धिविच्छेदः _____ ।

(a) रमा + इशः

(b) रम + ईशः

(c) रमा + ईशः

(d) राम + इशः

31. 'नीलाम्बरम्' इत्यस्य समासः _____ ।

(a) कर्मधारयः

(b) बहुव्रीहिः

(c) तत्पुरुषः

(d) द्विगुः

32. 'अभिज्ञानशाकुन्तलम्'-इत्यत्र अभिज्ञानमिति किम् ?

(a) महत् ज्ञानम् (b) ज्ञानम्
(c) संकेतम् (d) रहस्यम्

33. 'अर्थो हि कन्या परकीय एव'-केनोक्तम् ?

(a) दुष्यन्तः (b) काश्यपः
(c) शार्ङ्गरवः (d) शारद्वतः

34. शाकुन्तले सानुमती–अप्सरायाः प्रसंगः कस्मिन्नंके आयाति ?

(a) चतुर्थांके (b) पंचमांके
(c) षष्ठांके (d) सप्तमांके

35. शकुन्तलानाटकस्य आंलानुवादः प्रथमतया केन कृतः ?

(a) *H.H. Wilson* (b) *Max Muller*
(c) *William Jones* (d) *H.T. Colebrooks*

36. 'महावीरचरितम्'-इत्यस्य कः प्रणेता ?

(a) भासः (b) भवभूतिः
(c) कालिदासः (d) शूद्रकः

37. निम्नोक्तेषु किं लक्ष्म्याः नाम न भवति ?

(a) पद्मा (b) रमा
(c) उमा (d) भार्गवी

38. कीदृशी भार्या शत्रुवत् भवति ?

(a) गुणवती (b) रूपवती
(c) धनवती (d) पुत्रवती

39. निम्नोक्तेषु किं महात्मनां प्रकृतिसिद्धं न भवति ?

(a) विपदि अधैर्यम् (b) अभ्युदये क्षमा
(c) सदसि वाक्पटुता (d) युधि विक्रमः

40. गीतायाः कस्मिन्नध्याये विभूतियोगः विद्यते ?

(a) द्वितीये (b) पंचमे
(c) दशमे (d) चतुर्दशे

41. गीतायाः अन्तिमश्लोकस्य कः वक्ता ?

(a) अर्जुनः (b) श्रीभगवान्
(c) भीष्मः (d) संजयः

42. ऋक्प्रातिशाख्ये _____ पटलाः विद्यन्ते ।

(a) *18* (b) *12*
(c) *16* (d) *20*

43. सूत्रेषु ______ पदं सूत्रान्तरादनुवर्त्तनीयं सर्वत्र ।

(a) दृष्टम् (b) अदृष्टम्
(c) गतम् (d) आगतम्

44. अर्थशास्त्रस्य प्रथमाधिकरणस्य नाम ______ भवति ।

(a) विनयाधिकारिकम् (b) न्यायनिरूपणम्
(c) अध्यक्षनिरूपणम् (d) कंण्टकशोधनम्

45. मान्दासोर-शिलाभिलेखः कस्मिन् प्रान्ते दृश्यते ?

(a) गुजरातप्रान्ते (b) उत्तरप्रदेशे
(c) मध्यप्रदेशे (d) महाराष्ट्रे

46. वांशखेरा ताम्राभिलेखः कस्य कृतिः ?

(a) समुद्रगुप्तस्य (b) हर्षवर्धनस्य
(c) रुद्रदाम्नः (d) यशोवर्मणः

47. 'हरिभ्यां <u>याह्योक आ</u>' ईती केन सूत्रेण ?

(a) छन्दसि परेऽपि (b) बहुलं छन्दसि
(c) व्यवहिताश्च (d) चतुर्थ्यर्थे बहुलं छन्दसि

48. अधोलिखितेषु 'सुपां सुलुक्-पूर्वसवर्णा. . . . . .' इति सूत्रस्य प्रयोगः कुत्रः दृश्यते ?

(a) ऋजव सन्तु पन्थाः
(b) तावा मेषे रथानाम्
(c) वर्धन्तु त्वा सुष्टुतयः
(d) स जनास इन्द्रः

49. ऋग्वेदस्य सप्तममण्डलस्य कः द्रष्टा ?
(a) अत्रिः
(b) वामदेवः
(c) भारद्वाजः
(d) वशिष्ठः

50. जगती-छन्दसः अक्षरसंख्या भवति ______ ।
(a) 48
(b) 44
(c) 24
(d) 36

51. वंशस्थ-छन्दसः प्रत्येकपादे कति वर्णाः विद्यन्ते ?
(a) 9
(b) 12
(c) 15
(d) 18

52. वेदान्तदर्शनस्य अन्यत् नाम भवति _____ ।
(a) न्यायः
(b) पूर्वमीमांसा
(c) उत्तरमीमांसा
(d) नव्यन्यायः

53. वास्तुशास्त्रानुसारं किं विना गृहस्थस्य क्रियाः न सिद्धयन्ति ?
(a) ज्ञानं
(b) भक्तिं
(c) मन्दिरं
(d) गृहम्

54. अष्टवर्गविचारप्रसंगे स्ववर्गात् को रिपुः ?
(a) प्रथमो
(b) पंचमो
(c) तृतीयो
(d) सप्तमो

55. भास्कर-भौमजीवाः यवनेश्वरमतेन किं गुणान्विताः भवन्ति ?
(a) सत्वः
(b) रजः
(c) तमः
(d) दुः

56. जात्याधिपतिविचारे शुक्रवागीशौ कुत्र राजेते ?
(a) क्षत्रिये
(b) ब्राह्मणे
(c) वैश्ये
(d) शूद्रे

57. ______ आदित्यमुन्नयति देवास्तस्याभितश्चराः ।
(a) विष्णुः
(b) महेश्वरः
(c) इन्द्रः
(d) ब्रह्मा

58. किं बहुतरी नृणाम् ?
(a) चिता
(b) चिन्ता
(c) माया
(d) वृत्ति

59. वक्रोक्तिः काव्यजीवितमिति _____ ।
(a) भामहः
(b) वामनः
(c) कुन्तकः
(d) आनन्दवर्धनः

60. केयुराणि न विभूषयन्ति पुरुषं ______ न चन्द्रोज्वला ।
(a) हारा
(b) माला
(c) प्रज्ञा
(d) शोभा

61. _______ ब्रह्मर्षिदेशभुक्तः न भवति ।
(a) पंचालः
(b) मत्स्यः
(c) अवन्तीका
(d) कुरुक्षेत्रम्

62. मनुस्मृतौ कति अध्यायाः विद्यन्ते ?
(a) 10
(b) 12
(c) 15
(d) 18

63. 'शुकनासोपदेशे' लक्ष्म्याः _____ क्रियते ।
(a) स्तुतिः
(b) प्रशंसा
(c) सम्मानं
(d) निन्दा

64. 'चौरपंचाशिका' केन विरचिता ?

(a) कल्हणः (b) विल्हणः
(c) अमरुः (d) कुमारदासः

65. 'बृहत्कथामंजरी' केन लिखिता ?
(a) सोमदेवः (b) गुणाढ्यः
(c) क्षेमेन्द्रः (d) महेन्द्रः

66. सौन्दरानन्दमहाकाव्यं केन विरचितम् ?
(a) कुमारलातः (b) कुमारदासः
(c) भासः (d) अश्वघोषः

67. 'वासवदत्ता'-इत्यस्य को रचयिता ?
(a) अश्वघोषः (b) सुवन्धुः
(c) अम्विकादत्त व्यासः (d) सोमदेवः

68. हरिश्चन्द्रोपाख्यानं कस्मिन् ब्राह्मणे आयाति ?
(a) ऐतरेयब्राह्मणे (b) शतपथब्राह्मणे
(c) जैमिनीयब्राह्मणे (d) गोपथब्राह्मणे

69. शैले शैले न _____ मौक्तिकं न गजे गजे ।
(a) सुवर्णम् (b) चन्दनम्
(c) माणिक्यम् (d) विभवम्

70. अधःषु किं बृहत्त्रयीमध्ये न गण्यते ?
(a) कुमारसम्भवम् (b) किरातार्जुनीयम्
(c) शिशुपालवधम् (d) नैषधीयचरितम्